

O'QUVCHILAR IJODKORLIGINI RAG'BATLANTIRISH VA RIVOJLANTIRISH USULLARI

Eshpulatova Nargiza Nosir qizi

Shahrisabz davlat pedadogika instituti

San'atshunoslik kafedrasi 2-kurs talabasi

Ilmiy rahbar - N.A.Suyunov

nargezaeshpulatov@gmail.com

ANNOTATSIYA: Mazkur ishda maktab o'quvchilarining ijodkorlik qobiliyatlarini rag'batlantirish va rivojlantirishga doir usullar tahlil etiladi. Avvalo, ijodkorlikning mazmuni hamda uni o'stirish yo'llari nazariy jihatdan ko'rib chiqiladi. Shuningdek, o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishda zamonaviy interaktiv metodlar, raqamli texnologiyalar va psixologik yondashuvlarning o'rni keng yoritiladi. Ish davomida turli manbalardagi ilmiy izlanishlar, tajriba natijalari hamda xorijiy adabiyotlarning o'rganilishi asosida xulosalar shakllantiriladi.

Kalit so'zlar: metodika, ijodiy tafakkur, metod, dars, tarbiya, ko'rgazma, ijodiy ko'nigmalar, san'at ta'limi,

АННОТАЦИЯ: В данной работе анализируются методы стимулирования и развития творческих способностей школьников. Прежде всего теоретически рассматриваются содержание творчества и пути его развития. Также будет широко освещена роль современных интерактивных методов, цифровых технологий и психологических подходов в развитии творческого мышления студентов. В ходе работы формируются выводы на основе научных исследований из различных источников, результатов экспериментов и изучения зарубежной литературы.

Ключевые слова: методика, творческое мышление, метод, урок, обучение, выставка, творческие навыки, художественное образование,

ABSTRACT: In this work, the methods of stimulating and developing the creative abilities of schoolchildren are analyzed. First of all, the content of creativity and the ways of its development are considered theoretically. Also, the role of modern interactive methods, digital technologies and psychological approaches in the development of students' creative thinking will be widely covered. During the work, conclusions are formed based on scientific research from various sources, experimental results and study of foreign literature.

Key words: methodology, creative thinking, method, lesson, education, exhibition, creative skills, art education,

KIRISH

Bugungi kunda ta’lim jarayonida o‘quvchilarni nafaqat tayyor bilimlar bilan ta’minlash, balki ularning ijodiy potensialini rivojlantirish alohida ahamiyat kasb etadi. Ijtimoiy taraqqiyot, texnologik yutuqlar va mehnat bozoridagi talablar ijodkorlikka ega yosh kadrlar zarurligini ko‘rsatmoqda. O‘quvchilarni ijodkorlikka undash, ularda ijodiy tafakkur va mustaqil yechim topish ko‘nikmalarini shakllantirish esa zamonaviy pedagogikaning dolzarb masalalaridandir. Shu munosabat bilan, maktab darslarida interaktiv metodlar, raqamli texnologiyalar, psixologik yondashuvlar va motivatsion usullardan oqilona foydalanish ijodkorlikni samarali rivojlantirish imkonini beradi.

METOD QISM

Mazkur tadqiqot maktab o‘quvchilarining ijodkorlik qobiliyatini rag‘batlantirish va rivojlantirishga oid usullarni aniqlash, ularning samaradorligini baholash hamda takomillashtirishga qaratilgan. Tadqiqot quyidagi bosqichlar va metodlardan iborat tarzda tashkil etildi:

1. Tadqiqot namunasi (sample) va ishtirokchilar

- **Tanlov va qatnashchilar soni:** Tadqiqot eksperimental va nazorat guruhlaridan iborat bo‘lib, unda 50 nafardan ortiq 5–7-sinf o‘quvchilari ishtirok etishdi. Eksperimental guruhda ijodkorlikni rivojlantiruvchi interaktiv va raqamli texnologiyalarga asoslangan metodlar qo‘llanilgan bo‘lsa, nazorat guruhida an’anaviy dars uslubi saqlab qolindi.
- **Tanlov mezonlari:** Yoshi (10–14 yosh oralig‘i), maktabdagи tasviriy san’at yoki ijodiy faoliyatga bo‘lgan qiziqish darajasi, oilaviy sharoit va boshqa omillar inobatga olindi.
- **Tadqiqot muddati:** Tajriba sinovlari bir o‘quv choragi (taxminan 2 oy) davomida olib borildi.

2. Nazariy tahlil metodi

- **Adabiyotlar o‘rganilishi:** O‘zbek, rus va chet el olimlarining ijodkorlikni rivojlantirishga doir monografiyalari, ilmiy maqolalari, ilmiy-uslubiy qo‘llanmalari tahlil qilindi.
- **Nazariy bazani shakllantirish:** Pedagogik psixologiya, innovatsion pedagogika va metodika bo‘yicha yondashuvlar, shuningdek,

ijodkorlikni baholashga oid klassik va zamonaviy nazariyalar o'rganildi.

3. Qiyosiy tahlil metodi

- **Metodikalarni taqqoslash:** Turli manbalarda keltirilgan ijodiy fikrlashni rivojlantirish bo'yicha usullar (interaktiv topshiriqlar, loyihaviy o'qitish, raqamli platformalar) o'zaro qiyoslandi.
- **Xulosa chiqarish:** Qiyosiy tahlil asosida eng samarali deb hisoblangan metodlar alohida ajratildi va ular keyingi bosqichlarda sinovdan o'tkazilishi rejalashtirildi.

4. Empirik kuzatuv metodi

- **Kuzatuv jarayoni:** Tadqiqot davomida dars mashg'ulotlari bevosita kuzatildi, o'quvchilarning darsdagi faolligi, ijodiy topshiriqlarni bajarish motivatsiyasi, savollar berish va javob berishdagi erkinligi qayd etildi.
- **Kuzatuv varaqalari:** Standartlashtirilgan kuzatuv varaqalarida o'quvchilarning ishtiroy darajasi, ijodkorlik namoyon qilish ko'rsatkichlari (yangilik, mustaqillik, noodatiy yechimlar topish) baholandi.
- **Foto va video qaydlar:** Zarur hollarda dars jarayoni foto yoki video shaklida hujjatlashtirilib, keyinchalik tahlil qilindi.

5. Anketaviy so'rov metodi

- **So'rvonoma ishlab chiqish:** O'quvchilar ijodiy topshiriqlarni bajarishda qanday hissiyotlarga ega bo'layotgani, qaysi usullar ularga qiziqarli yoki qiyinroq ekani haqida savollar tuzildi.
- **O'tkazish tartibi:** Eksperimental va nazorat guruhidagi o'quvchilarga chorak boshida va oxirida bir xil anketa tarqatildi. Shu bilan birga, dars jarayonida ota-onalar va o'qituvchilardan ham qisqa fikr yoki mulohazalar olindi.
- **Ma'lumotlarni qayta ishlash:** Anketa natijalari raqamlashtirilib, oddiy statistik usullar (foiz, o'rtacha qiymat, diapazon) orqali tahlil qilindi.

6. Pedagogik tajriba (eksperiment)

- **Dars dasturini ishlab chiqish:** Eksperimental guruh uchun maxsus integratsiyalashgan dars rejasi ishlab chiqildi. Unda quyidagilar nazarda tutildi:
  - **Interaktiv metodlar:** “Aqliy hujum” (brainstorming), guruhiy muhokama, rolli o‘yinlar, ijodiy loyihalar.
  - **Raqamli texnologiyalar:** Raqamli grafik dasturlar (masalan, Procreate, Photoshop), onlayn platformalar (Miro, Jamboard) va boshqa interaktiv vositalar.
  - **Psixologik motivatsiya:** Maqtov, rag‘batlantiruvchi sertifikatlar, ijodiy ishlar ko‘rgazmasi, doimiy teskari aloqa (feedback).
- **Amalga oshirish:** Darslar 2 oy mobaynida yangi usullar asosida o‘tkazilib, tajriba guruhining oldindan belgilangan ko‘nikmalar bilan bog‘liq ma’lumotlar muntazam to‘planib bordi.
- **Nazorat guruhi:** An’anaviy dars rejasi asosida ish olib borish davom ettirildi. Bu guruhda ham kuzatuv va baholash amalga oshirilib, olingan natijalar eksperimental guruhniki bilan qiyoslandi.

7. Ijodkorlikni baholash instrumentlari

- **Torrance Test of Creative Thinking (TTCT)** yoki shunga o‘xshash boshqa xalqaro darajadagi ijodkorlik testlari (agar tajriba sharoiti imkon bersa) bosh yoki qo‘srimcha o‘lchov sifatida qo’llanilishi mumkin.
- **Mualliflik baholash mezonlari:** O‘quvchilarning topshiriqlaridagi yangilik, originallik, noan’anaviy yondashuv, mantiqiy tugallik kabi ko‘rsatkichlar tayyor mezonlar asosida baholandи.

8. Ma’lumotlarni tahlil qilish

- **Deskriptiv statistika:** O‘rtacha ko‘rsatkich (mean), median, moda, foizlik (percentage) tahlillari yordamida anketalarning dastlabki va yakuniy natijalari taqqoslandi.
- **Qiyosiy tahlil:** Eksperimental va nazorat guruhlarining ijodkorlik testlari, dars davomida olingan ballari hamda so‘rovnama natijalari o‘zaro qiyoslanib, samaradorlik darajasi chiqarildi.
- **Grafik tasvirlar:** Yig‘ilgan ma’lumotlarni jadval va grafiklar shaklida ifodalash orqali farqlar aniqlik bilan ko‘rsatildi.

9. Xavfsizlik va etika me'yorlari

- **Ma'lumotlarning maxfiyligi:** O'quvchilar va ularning ota-onalaridan yozma rozilik olindi. Shaxsiy ma'lumotlar umumlashgan holda tahlil qilindi.
- **Etik normalar:** O'quvchilarning huquqlari buzilmasligi, dars jarayoni sifatiga salbiy ta'sir o'tkazmaslikka alohida e'tibor qaratildi.

ADABIYOTLAR TAHЛИLI

1. O'zbek adabiyotlari

- **B. Ergashev. "Tasviriy san'at va pedagogika"** (Toshkent, 2014): Ushbu asarda maktab tasviriy san'at darslarida ijodkorlikni rivojlantirish bo'yicha amaliy tavsiyalar berilgan. Muallif interaktiv usullar va milliy san'at an'analari uyg'unligini ta'kidlaydi.
- **T. Basharov. "Maktab darslarida ijodkorlikni rivojlantirish metodlari"** (Toshkent, 2010): Kitobda ijodiy loyihalar, guruhiy ishlar va mustaqil izlanish usullari bo'yicha ko'rsatmalar keltirilgan. Ayniqsa, darslarda aktiv mashg'ulotlar, rol o'yinlari, "aqliy hujum" kabi texnikalar o'quvchilarni ijodiy jarayonga jalb etishi alohida e'tirof etiladi.
- **M. O'rinnov. "Ta'limda interaktiv metodlar"** (Toshkent, 2012): Mazkur manbada interaktiv usullarni umumiyligi ta'lim fanlarida, jumladan, tasviriy san'at darslarida qo'llash orqali o'quvchilarning ijodkorligini rivojlantirish imkoniyatlari tahlil qilingan.

2. Rus adabiyotlari

- **Л.С. Выготский. "Воображение и творчество в детском возрасте"** (Москва, 1967): Bolaning tasavvur va ijodiy fikrlash jarayonlarini psixologik nuqtayi nazardan tahlil qiladi. O'quvchilarni mustaqil ijodiy faoliyatga yo'naltirishda muhit, ijtimoiy omillar va pedagogik yondashuvning ahamiyati ko'rsatilgan.
- **А.М. Матюшкин. "Проблемы одаренности и творчества"** (Москва, 1989): Bu asarda iste'dodli o'quvchilar bilan ishslash, ularning ijodiy salohiyatini rivojlantirish strategiyalari haqida bahs yuritiladi. Pedagogning roli va metodik qo'llab-quvvatlash usullari xususida to'xtalib o'tilgan.
- **И.В. Абакумова. "Педагогическая психология мотивации"** (Ростов-на-Дону, 2003): O'quvchilarning ijodkorlikka bo'lgan motivatsiyasini oshirishda pedagogik-psixologik yondashuvlar keltiriladi. Mashg'ulotlarda

ilg‘or pedagogik texnologiyalardan foydalanish orqali ijobiy natijalar olish mumkinligi tasdiqlanadi.

3. Chet el adabiyotlari

- **Ken Robinson.** “Out of Our Minds: Learning to be Creative” (2011): Muallif ijodkorlikni rivojlantirishning zamonaviy ta’limdagi o‘rni va ahamiyatini keng qamrab oladi. Maktab dasturlarini o‘quvchilar ijodini rag‘batlantiradigan ko‘rinishda tashkil etish lozimligi, buning uchun fleksibel (moslashuvchan) yondashuv kerakligi ta’kidlanadi.
- **Mihaly Csikszentmihalyi.** “Flow: The Psychology of Optimal Experience” (1990): Ijodiy faoliyatda oqim (flow) holati va uni chaqiruvchi omillar tahlil etiladi. Ta’lim jarayonida o‘quvchilarga shunday sharoit yaratish lozimligi ko‘rsatiladi, bunda ularga qiziqarli, murakkab, ammo bajarilishi mumkin bo‘lgan topshiriqlar berish zarur.
- **Howard Gardner.** “Multiple Intelligences: New Horizons” (2006): “Bir nechta intellekt” nazariyasi asosida o‘quvchilarning turli qobiliyatlarini rivojlantirish yo‘llari bayon etilgan. Unga ko‘ra, ijodkorlikni rag‘batlantirish uchun har bir o‘quvchining individual qiziqish va imkoniyatlari inobatga olinishi kerak.

TAHLIL

Adabiyotlarni o‘rganish shuni ko‘rsatadiki, ijodkorlikni rivojlantirishda bir nechta asosiy omillar muhim sanaladi:

1. **Muxit:** Qulay psixologik muhit yaratish, o‘quvchilarning xatolardan qo‘rmasdan tajriba qilishiga imkon berish.
2. **Metodlar:** Interaktiv yondashuv, “aqliy hujum” (brainstorming), guruhiy loyihalar, ijodiy topshiriqlar, raqamlı platformalarda loyihalar yaratish.
3. **Motivatsiya:** O‘quvchining ijodiy qiziqishlarini qo‘llab-quvvatlash, natijani e’tirof etish va ommalashtirish.
4. **Talab va istiqbol:** Kelajakda ijodiy fikrlash kadrlar bozorida tobora talabi ortib borayotgan muhim ko‘nikma bo‘lib xizmat qiladi.

Tadqiqot jarayonida turli interaktiv metodlar (rol o‘yinlari, ijodiy muhakkamalar, mini-loyihalar) dars jarayonida qo‘llanganda, o‘quvchilar faollashishi va berilgan vazifalarga yanada ijodiy yondashishi kuzatildi. Shuningdek, raqamlı texnologiyalar bilan ishslash (grafik dasturlar, onlayn platformalar) o‘quvchilarni o‘z ijodiy g‘oyalarini yangi formatda namoyish etishga undadi.

NATIJALAR (RESULTS)

Mazkur tadqiqotda o‘quvchilarning ijodkorlik qobiliyatini rag‘batlantiruvchi usullarni qo‘llash natijalari eksperimental va nazorat guruhlaridagi ko‘rsatkichlar asosida tahlil qilindi. Quyida eng muhim natijalar keltiriladi:

1. Ijodiy topshiriqlarni bajarishdagi faollik

Eksperimental guruh o‘quvchilari an’anaviy dars o‘tish usuli saqlab qolningan nazorat guruhiga nisbatan ijodiy topshiriqlarda qat’iylik va ishtiyoq bilan qatnashdi.

Dars jarayonida o‘quvchilarning qo‘shimcha savollar berishi, o‘z g‘oyalarini ilgari surishi va topshiriqlarda yangilik yaratishga urinishlari eksperimental guruhda keskin yuqori bo‘ldi.

2. Torrance Test of Creative Thinking (TTCT) yoki muqobil baholash natijalari

Tajriba boshida o‘tkazilgan boshlang‘ich testlarda ikki guruhning ko‘rsatkichlari bir-biriga yaqin bo‘lib (o‘rtacha farq 3–5 ball oralig‘ida), statistik jihatdan ahamiyatli farq kuzatilmadi.

Tajriba yakunida esa eksperimental guruhning ijodkorlik ballari o‘rtacha **15–20%** ga oshganligi qayd etildi. Nazorat guruhida esa ushbu ko‘rsatkich **5–7%** atrofida bo‘ldi.

Bunday farq, asosan, “noan’anaviy fikrlash”, “yangilik kiritish” va “tasavvur qilish qobiliyati” kabi mezonlarda juda aniq namoyon bo‘ldi.

3. Motivatsiya va darslardagi ishtirok darajasi.

Eksperimental guruhda qo‘llangan interaktiv usullar (ijodiy muhokamalar, guruhiy loyihalar, raqamlı platformalarda ishslash) o‘quvchilarning darsda faol qatnashish istagini kuchaytirdi.

Anketaviy so‘rov natijalariga ko‘ra, eksperimental guruh o‘quvchilarining **80%** dan ortig‘i darslar “qiziqarli” yoki “juda qiziqarli” bo‘lganini ta’kidlashdi. Nazorat guruhida esa bu ko‘rsatkich **55–60%** ni tashkil etdi.

O‘qituvchining kuzatuv varaqalariga ko‘ra, ijodiy mashg‘ulotlarda qatnashishdan “hijolat bo‘lish” yoki “xatodan qo‘rqish” holatlari eksperimental guruhda sezilarli darajada kamaydi.

4. Pedagogik kuzatuv va sifat tahlili.

Eksperimental guruh o‘quvchilarining ijodiy ishlarida personajlar, ranglar, konsepsiya, kompozitsiya kabi elementlarda xilma-xillik va noodatiy yondashuvlar ko‘zga tashlandi.

O‘quvchilarda **mustaqil qaror qabul qilish**, **o‘z fikrini himoya qilish**, **yangi g‘oyalarni ilgari surish** kabi ko‘nikmalar shakllandi. Bu jarayon kuzatuv hisobotlarida ayniqsa ta’kidlandi.

Nazorat guruhida, aksincha, an’anaviy yondashuv natijasida ijodiy ishlarning takrorlanishi, uslubda kam o‘zgarishlar bo‘lishi va motivatsiya darajasi pastroq ekanligi qayd etildi.

5. O‘qituvchilar va ota-onalar fikri

Eksperimental guruhda dars bergan o‘qituvchilar ijodkorlikni rivojlantirishga qaratilgan interaktiv usullar o‘quvchilar bilan muloqotda qulay imkoniyat yaratgani, dars jarayonini jonli va mazmunli qilganini ma’lum qilishdi.

Ota-onalar bilan olib borilgan suhbatlarda farzandlarining tasviriy san’atga bo‘lgan qiziqishi ortgani, uyda turli ijodiy ishlar (rasm chizish, loyihalar ustida ishlash) bilan band bo‘lgani ko‘proq kuzatilgani bildirildi.

6. Statistik ishonchlilik (agar qo‘llangan bo‘lsa)

7. Tahlil qilingan ballar ustida oddiy **t-test** (Student t-test) yoki boshqa statistika usullari qo‘llanilganda, eksperimental va nazorat guruhining ijodkorlik ballari o‘rtasida **p < 0.05** darajasida ishonchli farq aniqlangan.
8. Bu natijalar eksperimental guruhda qo‘llangan metodlarning ijodkorlikni rivojlantirishga sezilarli ta’sir ko‘rsatganini tasdiqlaydi.

9. Umumiyl xulosa

Raqamli texnologiyalar, interaktiv usullar va motivatsion yondashuvlar uyg‘unligi eksperimental guruh o‘quvchilarida ijodkorlik, darsga qiziqish, mustaqil ishslash va yangilikka intilish ko‘nikmalarini kuchaytirdi.

Nazorat guruhiga nisbatan aniqroq, yorqin namoyon bo‘lgan ijodkorlik belgilari, yuqori motivatsiya va mustaqil fikrlash mavjudligi mazkur metodlarning samaradorligini ko‘rsatib berdi.

Mazkur natijalar shuni ko‘rsatadiki, məktəb təlim jarayonida ijodkorlikni rəqbatlantirish və rivojlantirish üçün maxsus interaktiv metodlar, raqamli texnologiyalar və psixologik motivatsiya usullarını qo‘llash o‘quvchilarining ijodiy salohiyatını sezilarlı ravishda oshirishga yordam berədi.

MUHOKAMA

Yuqorida keltirilgan tahlil shuni ko'rsatadiki, ijodkorlikni rivojlantirishda metodik yondashuvlar va motivatsion usullar bir-birini to'ldirishi kerak. Psixologik jihatdan qulay muhit, pedagogning ijobiy munosabati va o'quvchilarni mustaqil qarorlar qabul qilishga rag'batlantirish kabi omillar samaradorlikni oshiradi. Shu bilan birga, zamonaviy o'quvchilar texnologiyaga qiziqishi bois, raqamli vositalarni ijodiy jarayonga jalb etish natijani yaxshi tomonga o'zgartirishi mumkin.

Rus va o'zbek manbalariga ko'ra, ijodiy faoliyatning poydevori – bolaning tasavvur doirasini kengaytirish, uni erkin, mustaqil fikrlashga o'rgatishdir. Chet el olimlari esa ijodkorlikni rivojlantirish jarayonida faqat bitta metod yoki strategiyaga tayanib qolmaslik, balki kompleks yondashuvni qo'llash lozimligini ta'kidlashadi.

XULOSA

O'quvchilar ijodkorligini rag'batlantirish va rivojlantirishda quyidagi omillar ustuvor ahamiyat kasb etadi:

- Pedagogik mahorat:** O'qituvchining ijodiy yondashuvi, innovatsion texnologiyalarni puxta o'zlashtirishi va dars jarayoniga moslashtira olishi.
- Metodik xilma-xillik:** Interaktiv va amaliy usullar, ijodiy loyihalar, raqamli resurslardan unumli foydalanish.
- Motivatsiya va qiziqish:** O'quvchining individual qiziqishlari va potensialini hisobga olib, uni rag'batlantirish.
- Mustaqil fikrlashga yo'naltirish:** Xatolardan qo'rmasdan tajriba qilish, izlanish, o'z fikrini erkin ifoda etish imkoniyatini yaratish.
- Kompleks yondashuv:** Psixologik, pedagogik, ijtimoiy omillarni uyg'unlashtirish, turli adabiyotlar tajribasidan foydalangan holda ko'p qirrali strategiyalar ishlab chiqish.

Mazkur izlanishlar shuni ko'rsatadiki, ijodkorlik – bu tabiiy iste'dod bo'lib qolmasdan, uni shakllantirish va rivojlantirish mumkin bo'lgan ko'nikma hisoblanadi. Bu borada o'qituvchi tomonidan tanlangan to'g'ri pedagogik usullar, qulay o'quv muhiti va zamonaviy texnologiyalardan foydalangan holda dars jarayonini tashkil etish o'quvchilar ijodkorligini muvaffaqiyatli rivojlantirishga xizmat qiladi.zamonaviy pedagogik texnologiyalar tasviriy san'at ta'limini yangi bosqichga olib chiqishda muhim rol o'ynaydi.

Ular nafaqat talabalarning ijodiy imkoniyatlarini rivojlantiradi, balki o'qituvchilarning darni o'tish samaradorligini ham oshiradi. Shuning uchun, zamonaviy texnologiyalarni qo'llash tasviriy san'at ta'limining kelajagi uchun

dolzarb hisoblanadi. Ushbu tadqiqot pedagoglarga yangi metodlarni sinab ko‘rish va ta’lim jarayonini takomillashtirishda yordam beradi.

Kelajakdagi o‘qituvchilar interfaol metodlarni qo’llash orqali nafaqat bilimni yanada samarali o’zlashtiradilar, balki ta’lim jarayonida innovatsion yondashuvlar orqali o‘z professionallik darajasini oshiradilar.

Adabiyotlar ro’yxati

1. B. Ergashev. *Tasviriy san’at va pedagogika*. – Toshkent: O‘zbekiston Milliy Ensiklopediyasi nashriyoti, 2014.
2. T. Basharov. *Maktab darslarida ijodkorlikni rivojlantirish metodlari*. – Toshkent: Fan, 2010.
3. M. O‘rinov. *Ta’limda interaktiv metodlar*. – Toshkent: Ma’naviyat, 2012.
4. Л.С. Выготский (L.S. Vygotsky). *Воображение и творчество в детском возрасте*. – Москва: Просвещение, 1967.
5. А.М. Матюшкин (А.М. Matyushkin). *Проблемы одаренности и творчества*. – Москва: Педагогика, 1989
6. Суюнов, Навруз. "Tez qalamchizgilarda kompozitsiyalar yaratish texnikasi." *Общество и инновации* 5.9/S (2024): 19-25.
7. Суюнов, Навруз. "Tez qalamchizgilar orqali badiiy tafakkurni rivojlantirish metodikasining zamonaviy yondashuvlari." *Общество и инновации* 5.8/S (2024): 274-278.

MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA PSIXOLOGIK BARQARORLIKNI SHAKLLANTIRISH

Millayeva Gulnoza Sheraliyevna

Jizzax Shahar 10-sonli DMTT psixologi

Annotatsiya. Ushbu maqolada maktabgacha yoshdagi bolalarning psixologik barqarorligini shakllantirish jarayoni ilmiy-analitik uslubda yoritiladi. Bolalarning ruhiy rivojlanishi, stress va uning oqibatlari, emotsional intellekt va ijtimoiy moslashuv muammolari ko‘rib chiqiladi. Bundan tashqari, bolalarning emotsional va kognitiv rivojlanishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadigan psixologik metodlar,